

Konanie s nízkou hodnotou sporu

Mgr. Jana Vnuková
Riaditeľka odboru európskych
záležitostí, programovej
spolupráce a protokolu

apríl 2013,
Omšenie

1

Na úvod

- Justičná spolupráca v civilných veciach (čl. 81, Hlava V. Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti ZFEÚ), býv. článok 65 ZEÚ
- **Cieľ príspevku:** poskytnúť základné informácie o uplatňovaní nariadenia, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu

2

Nariadenie, ktorým sa ustanovuje konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu

- Nariadenie EP a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu
- Úradný vestník EÚ L 199/1 z 31. 7. 2007
- Dátum nadobudnutia účinnosti: 1. august 2007, nariadenie sa uplatňuje od 1. januára 2009 s výnimkou článku 25 (poskytnutie informácií zo strany členských štátov), ktoré sa začal uplatňovať od 1. januára 2008
- Všeobecná záväznosť a priama uplatniteľnosť v členských štátoch EÚ
- **Cieľ nariadenia:** vytvoriť európske konanie s nízkou hodnotou sporu a tým zjednodušiť a zrýchliť konania s nízkou hodnotou sporu v cezhraničných sporoch a znížiť náklady
- Nariadenie je alternatívou vnútroštátnych konaní

3

Podmienky uplatnenia nariadenia

- Nariadenie sa uplatní
 - v občianskych a obchodných veciach bez ohľadu na povahu súdu alebo tribunálu
 - hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačíva prísl. súdu je nižšia ako 2000,-eur bez prísluší.
 - vo všetkých členských štátoch okrem Dánska
- Nariadenia sa nevzťahuje na:
 - a) daňové, colné a správne veci a na zodpovednosť štátu za konanie alebo nečinnosť pri výkone štátnej moci („acta iure imperii“);
 - b) osobný stav a právnu spôsobilosť fyzických osôb,
 - c) majetkové práva vyplývajúce z manželského zväzku, dedenia zo závetu alebo zo zákona;
 - d) konkurz, konania týkajúce sa vyrovnania predĺžených obchodných spoločností alebo iných právnických osôb, súdne dohody, vyrovnania a iné obdobné konania;
 - e) sociálne zabezpečenie;
 - f) rozhodcovské konanie;
 - g) pracovné spory;
 - h) nájom nehnuteľnosti
 - i) porušenie práva na súkromie a ochranu osobnosti, vrátane poškodenie dobrého mena.

4

Definícia cezhraničného sporu

- Bydlisko alebo obvyklý pobyt v inom členskom štáte, ako konajúci súd aspoň jednej zo strán v čase doručenia tlačiva
- Definícia bydliska/sídla podľa nariadenia Brusel I
 - a) čl. 59 nar. Brusel I – určenie bydliska podľa vnútroštátneho práva
 - b) čl. 60 nar. Brusel I – v prípade obchodnej spoločnosti, združenia alebo inej právnickej osoby je sídlo:
 - registrované sídlo
 - miesto ústrednej správy spoločnosti
 - hlavná prevádzka spoločnosti

5

Začiatok konania

- Vyplnením vzorového tlačiva A a jeho podanie na príslušný súd osobne, poštou alebo iným komunikačným prostriedkom (fax, e-pošta, ak pripúšťa vnútroštátny poriadok)
SR: §42 OSP „Elektronické prostriedky podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona, telegraficky alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej, ktoré bolo urobené telegraficky, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu.“
- Tlačivo obsahuje v časti „údaje o pohľadávke“ opis dôkazov, príp. dôkazy sa pripoja (listinné)

6

Priebeh skonania s nízkou hodnotou sporu

- konanie je písomné
- novela OSP s účinnosťou od 1.1.2012 zrušila povinnosť nariadiť pojednávanie na odvolacom súde, ak prvostupňový súd rozhodol bez pojednávania
- v prípade zamietnutia žiadosti jednej zo strán o nariadenie pojednávania – súd musí písomne zdôvodniť

- súd vyplní tlačivo C
- kópia tlačiva A sa doručí odporcovi spolu s vyplneným tlačivom C do 14 dní
- doručovanie podľa vnútroštátneho práva alebo podľa nariadenia o eur. exekučnom titule
- odporca odpovie do 30 dní vyplnením časti II tlačiva C – súd odošle navrhovateľovi do 14 dní
- do 30 dní od odoslania odpovede navrhovateľovi súd rozhodne, či má pohľadávka nízku hodnotu, ak odporca tvrdí opak
- protipohľadávky sa doručujú na tlačivo A do 14 dní, odpoveď do 30 dní od doručenia

7

Jazyk konania:

- SR: slovenský jazyk
- ČR: čeština, slovenčina a angličtina
- Rakúsko: nemčina (jazyky menších)
- Nemecko: nemčina (srbský jazyk)
- Poľsko: poľština
- Maďarsko: maďarčina

- v prípade odmietnutia prijatia – súd informuje druhú stranu o potrebe predložiť preklad

- nie je povinné zastupovanie advokátom

8

Skončenie konania

- lehota 30 dní na rozhodnutie od doručenia odpovede odporcu, alebo
- Inak v rámci lehoty, ktorú súd stanoví (najviac 30 dní) si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti, alebo
- súd vykoná dôkazy v súlade s vnútroštátnym právom, alebo
- súd predvolá strany na pojednávanie do 30 dní od predvolania – vydá rozsudok do 30 dní od ústneho pojednávania
- Ak sa nedoručí súdu odpoveď dotknutej strany v lehote (30, resp. 14 dní), súd vydá rozhodnutie o pohľadávke, resp. proti pohľadávke

9

Opravný prostriedok

- v súlade s vnútroštátnym právom
- Vždy:
 - ak nebolo doručené tlačivo s potvrdením do vlastných rúk, alebo
 - ak nebolo bez jeho zavinenia doručené v dostatočnom predstihu pre prípravu obhajoby alebo
 - odporcovi vo vznesení námietky zabránila vyššia moc alebo výnimočné okolnosti

10

Výkon rozhodnutia

- bez doložky vykonateľnosti a bez možnosti namietať jeho uznanie
- súd vydá na žiadosť bez dodatočných nákladov osvedčenie o rozsudku – tlačivo D
- výkon rozhodnutia sa riadi vnútroštátnym právom štátu výkonu
- návrh na výkon rozhodnutia: kópia rozhodnutia a tlačiva D
- bez povinného zastupovania
- súd zamietne výkon: vec bola predmetom už rozhodnutého sporu
- súd nesmie skúmať vecnú stránku rozhodnutia vydaného v konaní s nízkou hodnotou sporu

11

Prerušenie alebo obmedzenie výkonu rozhodnutia

- ak jedna strana napadla rozsudok, súd môže obmedziť výkon a nariadiť ochranné opatrenie; podmieniť výkon poskytnutím záruky a výnimočne môže výkon prerušiť
- uplatňujú sa právne predpisy členského štátu výkonu

12

Štúdia Komisie o uplatňovaní nariadenia v 2010

- Malý počet cezhraničných sporov
- Vyhýbanie sa právomoci slovenských súdov – výber cudzieho súdu alebo rozhodcovská doložka
- Neznalosť procesných predpisov, najmä lehôt
- Obavy z vysokých nákladov – disproporcia k hodnote sporu
- Obavy z komplexnosti vnútroštátnych predpisov iného štátu, vysoké náklady na príp. právne zastúpenie
- Nedostatok znalostí o nariadení a jeho predpokladaná komplexnosť

13

§ 200ea OSP Drobné spory

- (1) Ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.
- (2) Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú
 - a) osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony,
 - b) sociálneho zabezpečenia,
 - c) konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní,
 - d) vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov,
 - e) konania o dedičstve,
 - f) konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti,
 - g) konkurzného konania a reštrukturalizačného konania,
 - h) sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovnoprávných vzťahov,
 - i) ochrany osobnosti.
- (3) Ak je predmetom konania iba príslušenstvo pohľadávky, ktorého hodnota neprevyšuje sumu podľa odseku 1, konanie sa považuje za drobný spor.

14